

CÔNG TÁC ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG CÁN BỘ, CÔNG CHỨC NGƯỜI KHMER Ở TỈNH BẠC LIÊU (2010 - 2018)

TRẦN HOÀNG KHẢI

Thành ủy Bạc Liêu, tỉnh Bạc Liêu

Bạc Liêu là tỉnh thuộc khu vực Tây Nam Bộ, nơi có đông đồng bào Khmer sinh sống. Những năm 2010-2018, công tác xây dựng đội ngũ cán bộ nói chung và cán bộ người Khmer nói riêng, trong đó có công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ người Khmer được đặc biệt chú trọng và đạt một số kết quả đáng ghi nhận. Chất lượng đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ người Khmer ngày càng được nâng lên, đây là cơ sở góp phần quan trọng vào sự phát triển kinh tế-xã hội của tỉnh trong những năm tiếp theo.

Từ khóa: Tỉnh Bạc Liêu; đào tạo, bồi dưỡng cán bộ; cán bộ người Khmer

1. Chủ trương của Đảng bộ tỉnh Bạc Liêu

Trong mỗi thời kỳ cách mạng, Đảng và Nhà nước luôn coi trọng công tác đào tạo, bồi dưỡng xây dựng đội ngũ cán bộ vững mạnh, nhất là từ khi thực hiện Nghị quyết số 03-NQ/TW, ngày 18-6-1997, của HNTU 3 khóa VIII về “Chiến lược cán bộ thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”.

Quán triệt quan điểm, đường lối của Đảng về công tác cán bộ, công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ nói chung và cán bộ vùng đồng bào dân tộc thiểu số nói riêng, trong những năm 2010-2018, Đảng bộ tỉnh Bạc Liêu đã chú trọng công tác xây dựng đội ngũ cán bộ vững mạnh, từng bước đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Bạc Liêu lần thứ XIV (nhiệm kỳ 2010-2015) (10-2010) khẳng định: “Tiếp tục đổi mới công tác cán bộ; xây dựng đội ngũ cán bộ đủ phẩm chất, đạo đức và năng lực hoàn thành tốt nhiệm vụ; phát hiện và có chính sách

thu hút sử dụng, bồi dưỡng nhân tài. Mạnh dạn đề bạt vượt cấp đối với những cán bộ trẻ có năng lực, đạo đức, có triển vọng phát triển; rà soát, bố trí lại đội ngũ cán bộ, thay thế những cán bộ, công chức không hoàn thành nhiệm vụ, không đáp ứng được yêu cầu công việc; không đủ năng lực, phẩm chất, nói không đi đôi với làm, kém uy tín đối với cán bộ, đảng viên và nhân dân”¹.

Quán triệt chủ trương của Đảng bộ, Tỉnh ủy Bạc Liêu đã ban hành các văn bản chỉ đạo công tác cán bộ nói chung và cán bộ người Khmer nói riêng, thực hiện Chỉ thị số 18-CT/TU, ngày 11-12-2009, của Ban Thường vụ Tỉnh ủy (khóa XIII) về công tác dân tộc; Kế hoạch số 20-KH/TU, ngày 27-8-2013, của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về đào tạo, bồi dưỡng, luân chuyển và sắp xếp nguồn cán bộ kế cận đến năm 2015 và những năm tiếp theo; Kế hoạch số 21-KH/TU, ngày 27-8-2013, của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về đào tạo, bồi dưỡng, luân chuyển, sắp xếp cán bộ trong quy hoạch cấp tỉnh, huyện,

thị, thành phố nhiệm kỳ 2015-2020... Công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ vấn đề quan trọng hàng đầu nhằm tạo nguồn bổ sung cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý, chủ chốt các cấp, xây dựng nguồn cán bộ trong quy hoạch có đủ phẩm chất, năng lực đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Các văn bản trên đều nhấn mạnh việc chủ động tổ chức các lớp bồi dưỡng kiến thức quản lý nhà nước, trình độ ngoại ngữ, tin học đáp ứng yêu cầu tiêu chuẩn ngạch công chức cho đội ngũ cán bộ kế cận; song phải sắp xếp một cách khoa học, phù hợp về thời gian, nhằm không làm ảnh hưởng đến việc thực hiện nhiệm vụ chính trị của từng cơ quan, đơn vị.

Ngày 5-1-2015, Ban Thường vụ Tỉnh ủy ban hành Chỉ thị số 40-CT/TU về tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cho cán bộ lãnh đạo, quản lý. Chỉ thị nêu rõ: Các cấp ủy, tổ chức đảng phải thường xuyên quan tâm chỉ đạo công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị; gắn việc xây dựng quy hoạch cán bộ với kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị theo tiêu chuẩn chức danh của từng giai đoạn, bảo đảm xây dựng được đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp trong tỉnh có bản lĩnh chính trị vững vàng, có kiến thức, năng lực và phẩm chất đạo đức, đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ của tỉnh. Việc chọn cử cán bộ đi học phải đúng đối tượng, đúng tiêu chuẩn, tiêu chí chọn cử rõ ràng và công khai, minh bạch, tránh phân bổ chỉ tiêu bình quân, hình thức.

Đến tháng 10-2015, Đại hội đại biểu Đảng bộ lần thứ XV (nhiệm kỳ 2015-2020) tiếp tục nhấn mạnh: "...mạnh dạn đề bạt vượt cấp đối với cán bộ trẻ có năng lực, đạo đức, có triển vọng phát triển..., tập trung quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo quản lý các cấp, cán bộ nữ, cán bộ người dân tộc, cán bộ khoa học công nghệ và văn hóa nghệ thuật"².

Ngày 28-3-2016, Ban Thường vụ Tỉnh ủy ban hành Kế hoạch số 08-KH/TU về việc triển khai,

quán triệt Chỉ thị số 49-CT/TW của Ban Bí thư về "Tăng cường đổi mới công tác dân vận của Đảng ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số". Ngày 22-2-2018, Tỉnh ủy Bạc Liêu ban hành Công văn số 425-CV/TU về việc thực hiện Chỉ thị số 19-CT/TW, ngày 10-1-2018, của Ban Bí thư Trung ương "Về tăng cường công tác ở vùng đồng bào dân tộc Khmer trong tình hình mới". Đảng bộ tỉnh Bạc Liêu quán triệt và chú trọng thực hiện tốt công tác cán bộ trong hệ thống chính trị vùng đồng bào dân tộc Khmer; bố trí hợp lý giữa cán bộ dân tộc Khmer với cán bộ dân tộc khác phù hợp với đặc điểm của địa phương. Ngoài ra, Đảng bộ cũng quan tâm chăm lo nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo, bồi dưỡng rút ngắn khoảng cách giữa nông thôn, vùng đồng bào dân tộc với thành thị; quan tâm đầu tư xây dựng, nâng cấp mở rộng các trường dân tộc nội trú, bảo đảm cơ sở vật chất trang thiết bị dạy và học cho đội ngũ giáo viên và con em đồng bào dân tộc Khmer, thực hiện đầy đủ và kịp thời các chế độ, chính sách đối với con em người dân tộc Khmer, đây cũng là một trong những nguồn lực cán bộ, công chức cho tỉnh trong những giai đoạn tiếp theo.

Quán triệt chủ trương của Trung ương, Đảng bộ tỉnh đã nỗ lực thực hiện bước đầu có hiệu quả công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ nhằm xây dựng đội ngũ cán bộ nói chung, cán bộ người Khmer nói riêng, tạo nguồn đội ngũ cán bộ lãnh đạo quản lý, chủ chốt các cấp có đủ phẩm chất, bảo đảm tiêu chuẩn chung và tiêu chuẩn chức danh, có trình độ chuyên môn nghiệp vụ theo ngạch, bậc, có năng lực đảm nhiệm chức trách, nhiệm vụ được giao trong hệ thống chính trị, nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển của tỉnh trong thời kỳ đẩy mạnh CNH, HĐH đất nước.

2. Một số kết quả và kinh nghiệm

Thực hiện chủ trương của Đảng bộ tỉnh, công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ người Khmer ở tỉnh Bạc Liêu (2010-2018) đã có sự chuyển biến tích cực.

Tính đến năm 2015, toàn tỉnh có 656 cán bộ, công chức, viên chức là người Khmer; 78/337 tổ chức đảng có đảng viên là người dân tộc Khmer; 512 đảng viên người Khmer. Đến cuối tháng 12-2018, cán bộ, công chức, viên chức là người Khmer toàn tỉnh là 1.162 người; 123/337 tổ chức đảng có đảng viên là người Khmer và số đảng viên người Khmer là 832. Số cấp ủy viên các cấp người Khmer đều tăng qua mỗi nhiệm kỳ đại hội; có 128 cấp ủy viên cơ sở, 9 cấp ủy viên huyện, 1 tỉnh ủy viên; 17 đồng chí là trưởng, phó các sở, ban, ngành cấp tỉnh³.

Từ việc xây dựng chương trình, kế hoạch của Tỉnh ủy tới việc tổ chức, triển khai thực hiện của cấp ủy các cấp về công tác cán bộ được chú trọng. Tỉnh ủy đã chỉ đạo ban hành, áp dụng các chế độ, chính sách về đào tạo cán bộ sau đại học cho nguồn cán bộ dân tộc Khmer. Xây dựng thực hiện đề án đào tạo cán bộ dự nguồn cấp xã, phường, thị trấn; phối hợp mở các lớp cao cấp lý luận chính trị dành riêng cho đối tượng cán bộ người Khmer; phối hợp với các học viện, trường đại học, cao đẳng và trung học chuyên nghiệp của Trung ương, Thành phố Hồ Chí Minh và khu vực tổ chức nhiều lớp đào tạo lý luận chính trị, bồi dưỡng về quản lý nhà nước, quản lý kinh tế, chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ là người dân tộc Khmer nói riêng tại tỉnh. 100% cán bộ, công chức, viên chức người dân tộc Khmer được tham gia các khóa bồi dưỡng, cập nhật, bổ sung kiến thức mới... Tỉnh ủy đặc biệt quan tâm chương trình thu hút sinh viên tốt nghiệp đại học, sau đại học về công tác tại các địa phương trong tỉnh, bằng nhiều chế độ chính sách phù hợp. Từ năm 2011 đến năm 2018, tỉnh đã cử tuyển được 264 sinh viên, sinh viên ra trường là 157 và được tỉnh phân công công tác, giải quyết việc làm là 102, số còn lại tỉnh đang xem xét bố trí⁴.

Tính đến cuối năm 2011, trong tổng số 16.238 cán bộ được đào tạo, bồi dưỡng, có 34,3% cán bộ

trẻ, 21% cán bộ nữ, 1,76% cán bộ dân tộc thiểu số được đào tạo về lý luận chính trị; có 46% cán bộ trẻ, 57% cán bộ nữ, 7% cán bộ dân tộc thiểu số được đào tạo, bồi dưỡng về chuyên môn nghiệp vụ⁵. Đến cuối năm 2018, toàn tỉnh có trên 80% cán bộ, công chức người Khmer đã được đào tạo trung cấp chính trị, 52% cao cấp lý luận; 79,8% học đại học và có 6 đồng chí học sau đại học⁶.

Trong những năm 2010-2018, số cán bộ công chức, viên chức và đảng viên tăng nhanh, tỉnh Bạc Liêu đã tạo được nguồn cán bộ căn bản trong đồng bào dân tộc Khmer, góp phần quan trọng thực hiện thắng lợi các mục tiêu kinh tế-xã hội của tỉnh.

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ người Khmer vẫn còn những hạn chế nhất định: Cán bộ, công chức, viên chức người Khmer thường xuyên biến động, biên chế ít, nhiệm vụ chuyên môn nhiều, nhất là viên chức thuộc các trường học do tập trung cho công tác giảng dạy, nên việc bố trí cử đi đào tạo, bồi dưỡng gặp khó khăn. Trình độ dân trí tuy có nâng lên nhưng còn thấp so với yêu cầu mới và so với mặt bằng chung. Nguồn nhân lực để đào tạo cán bộ dân tộc còn thiếu; công tác đào tạo cán bộ dân tộc thiếu đồng bộ, nhất là chế độ chính sách chưa theo kịp nhu cầu phát triển toàn diện trong đồng bào dân tộc, gây hẫng hụt cán bộ lãnh đạo là người dân tộc kế thừa ở các cấp. Ý thức học tập của cán bộ được cử đi bồi dưỡng chưa cao; sau đào tạo, bồi dưỡng một bộ phận chưa phát huy tốt chuyên môn, nghiệp vụ...

Từ kết quả đã đạt được trong công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ người Khmer ở tỉnh Bạc Liêu (2010-2018), có thể nêu một số kinh nghiệm cơ bản:

Một là, nêu cao vai trò quan trọng của Tỉnh ủy, nhất là Ban Thường vụ Tỉnh ủy trong xây dựng nghị quyết chuyên đề xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức người dân tộc Khmer, trong đó, bám sát và gắn việc xây dựng đội ngũ cán bộ này với công tác dân tộc của Đảng, nhất là chính sách đối

với đồng bào ở vùng sâu vùng xa, vùng biển đảo, bảo đảm chính sách về cán bộ dân tộc Khmer trong thời kỳ mới, ổn định trước mắt và lâu dài. Có kế hoạch kiểm tra, giám sát, sơ kết, tổng kết để đánh giá những kết quả đạt được và bổ sung, điều chỉnh có giải pháp tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc.

Hai là, thường xuyên rà soát lại đội ngũ cán bộ, công chức người dân tộc Khmer trên địa bàn tỉnh, xác định vị trí công việc và nhu cầu của từng địa phương, sở, ban, ngành phù hợp với điều kiện địa lý, kinh tế, văn hóa, quốc phòng an ninh và yêu cầu nhiệm vụ đề ra để từng bước chuẩn hóa trình độ đội ngũ cán bộ người Khmer sát với thực tế và phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ được giao.

Ba là, tập trung giáo dục lòng yêu nước, tinh thần đoàn kết dân tộc, giữ gìn và phát huy giá trị truyền thống văn hóa dân tộc, tạo sự gắn kết ngày càng sâu sắc nét văn hóa của đồng bào Khmer với các dân tộc khác. Quan tâm động viên đội ngũ này nâng cao tinh thần, ý thức tự học để đáp ứng được tiêu chuẩn chức danh cũng vừa nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, lý luận chính trị.

Bốn là, thường xuyên quan tâm, tiến hành công tác quy hoạch đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức người Khmer từ cấp cơ sở đến cấp tỉnh, phân luồng đào tạo, đa dạng các loại hình đào tạo, bồi dưỡng, kết hợp đưa đi đào tạo với đào tạo tại chỗ. Rà soát, bám sát quy hoạch cán bộ, xem xét kỹ lưỡng mức độ, khả năng hoàn thành nhiệm vụ và chiều hướng phát triển của cán bộ là người dân tộc thiểu số để đào tạo nguồn. Đề ra chủ trương tạo nguồn trong các trường dân tộc nội trú từ học sinh, từ đó tạo động lực để con em đồng bào Khmer phấn đấu tham gia xây dựng phát triển kinh tế tại địa phương. Thường xuyên chăm lo xây dựng và phát huy vai trò lực lượng cốt cán, người có uy tín, tiêu biểu trong đồng bào dân tộc Khmer và các chức sắc tôn giáo. Tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ này.

Năm là, thường xuyên rà soát, xây dựng, hoàn thiện, kiến nghị, đề xuất cơ chế chính sách đặc thù với đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức người Khmer. Khuyến khích đội ngũ này tham gia đào tạo chính quy với chế độ đãi ngộ hợp lý, thực hiện cử tuyển đại học và sau đại học. Quan tâm mở các lớp đào tạo văn bằng hai đại học, thạc sĩ chuyên ngành theo từng khu vực nhằm đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao phục vụ công tác quy hoạch cán bộ lãnh đạo, quản lý cho các đơn vị và địa phương. Trong xét tuyển đào tạo về chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ, công chức là cán bộ dân tộc, ưu tiên về trình độ, tuổi đời cụ thể từng đối tượng.

Công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức người Khmer là khâu quan trọng, quyết định sự phát triển bền vững của vùng dân tộc thiểu số và đoàn kết dân tộc, chính vì vậy phải thường xuyên xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác dân tộc đảm bảo đủ số lượng và chất lượng, tổ chức thực hiện tốt các chính sách dân tộc và nhiệm vụ của địa phương.

1. Đảng bộ tỉnh Bạc Liêu: *Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XIV (nhiệm kỳ 2010-2015)*, Bạc Liêu, 2010

2. Đảng bộ tỉnh Bạc Liêu: *Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XV (nhiệm kỳ 2015-2020)*, Bạc Liêu, 2015

3, 4, 6. Xem Tỉnh ủy Bạc Liêu: Báo cáo số 345-BC/TU, ngày 4-5-2019, về “Tổng kết 15 năm thực hiện Nghị quyết số 24-NQ/TW, ngày 12-3-2003 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa IX) về công tác dân tộc”

5. Xem Tỉnh ủy Bạc Liêu: Báo cáo số 43-BC/TU, ngày 15-11-2011, “Về tình hình công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng cán bộ trẻ, cán bộ nữ, cán bộ dân tộc thiểu số”.